

BJZ.NU
t.a.v. dhr. L. Wuite
Twentepoort Oost 16a
7609 RG Almelo

Kenmerk: 3405
Datum: 19-8-2021
Betreft: effectbeoordeling ruimtelijke ontwikkeling in kader van soort- en gebiedsbescherming (Wet natuurbescherming, Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland)

- briefnotitie

Geachte heer Wuite, Beste Luuk,

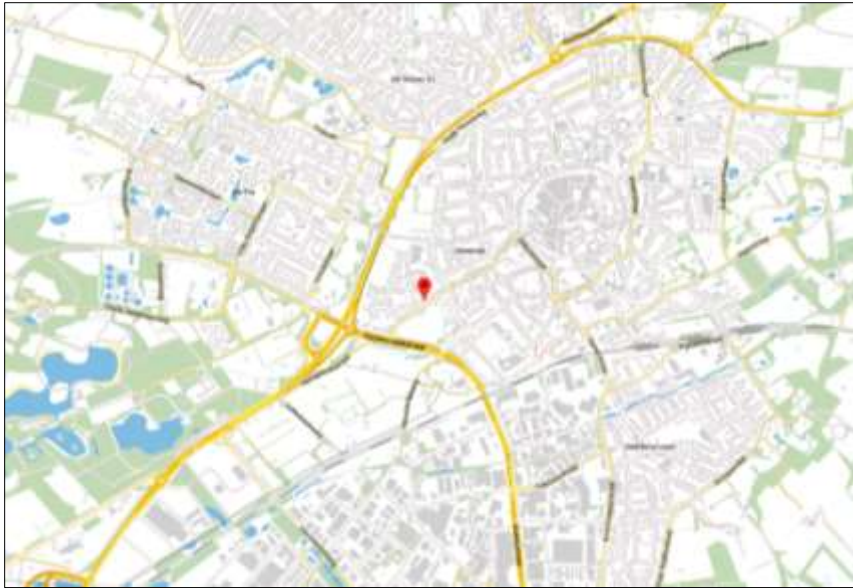
Er zijn concrete plannen voor het bouwen van twee woningen, drie schuren en parkeerplekken op een perceel braakland aan de Hengelosestraat 152 te Oldenzaal. Je hebt ons gevraagd op basis van een bureaustudie, aan te geven in hoeverre soort- en gebiedsbescherming een belemmerende rol kan spelen bij het realiseren van deze woningen, schuren en parkeerplekken. In voorliggend brieffrapport, zullen wij onze bevindingen rapporteren.

Doel van het onderzoek

Het bouwen van woningen, schuren en parkeerplekken op grasland kan leiden tot wettelijke consequenties in het kader van soort- en gebiedsbescherming. Er kan sprake zijn van overtreding van de Wet natuurbescherming, indien voornoemd plan een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermde waarden, zoals jaarrond beschermde nesten, beschermde vaste rust- en voortplantingsplaatsen, vliegroutes van vleermuizen of foerageergebied. Ook kan het leiden tot een negatief effect op beschermd (natuur)gebied, zoals het Natuurnetwerk Nederland of Natura 2000-gebied. In voorliggende briefnotitie wordt op basis van een verkennende studie een inschatting gemaakt van de mogelijke wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten aan de Hengelosestraat 152 te Oldenzaal.

Ligging en beschrijving van het plangebied

Het plangebied wordt zowel aan de noord- als oostzijde omgeven door woningen. Aan de zuidzijde wordt het plangebied begrenst door de Hengelosestraat en aan de westzijde door een parkeerplaats. Het plangebied is gesitueerd in het westelijke deel van de woonkern van Oldenzaal. Op onderstaande kaartbeelden wordt het plangebied en de begrenzing van het plangebied weergegeven.

Globale ligging van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode marker aangeduid (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

Begrenzing van het plangebied wordt de gele lijn aangeduid (bron luchtfoto: ruimtelijkeplannen.nl).

Het plangebied bestaat volledig uit grasland. In het noordelijke deel van het plangebied staat een solitaire loofboom. Het plangebied wordt aan de zuid- en westzijde begrenst met hekken. De noordzijde van het plangebied grenst aan een laurierhaag. Ten oosten en noorden wordt het plangebied omgeven door woningen en tuinen.

Voorgenomen activiteiten

Het voornemen bestaat om twee aaneengesloten woningen, drie schuren en parkeerplekken te realiseren in het plangebied (zie onder). De laurierhaag net ten noorden van het plangebied blijft waarschijnlijk behouden. Aangenomen wordt dat de solitaire loofboom gerooid wordt. In deze beoordeling wordt ingegaan op de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten.

Verbeelding van het wenselijke eindbeeld (bron: BJZ.nu)

Methode

Het plangebied is op 29 juni 2021 bezocht door een ervaren ecooloog. Deze heeft het gebied te voet bezocht.

Invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de duur, aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van de voorgenomen activiteit op een beschermde soort verschilt per soort en/of soortgroep.

In deze studie wordt gekeken naar de uitvoering van fysieke activiteiten, zoals het bouwen van woningen en schuren en het aanleggen van parkeerplekken en de gebruiksfase. Mogelijk zijn tijdens de werkzaamheden geluid, stof en trillingen waarneembaar in een gebied rondom het plangebied, maar deze effecten zijn echter incidenteel en kortstondig en hebben geen wezenlijke schadelijke invloed op beschermde soorten, rust- of voortplantingsplaatsen buiten het plangebied. Tijdens de gebruiksfase is er geen sprake van enig effect op soorten of gebieden buiten het plangebied.

Toetsingskader

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Het is verboden om alle soorten die beschermd zijn volgens de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn, evenals de in paragraaf 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming genoemde soorten te doden, evenals het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen. Verder is het verboden om plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor sommige in de Wet natuurbescherming genoemde soorten geldt een ontheffing voor het opzettelijk doden en vangen en het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste rust- en voortplantingsplaats, als gevolg van werkzaamheden die uitgevoerd worden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling. In voorliggend geval is de vrijstellingsregeling van de Provincie Overijssel van kracht¹.

Ook gelden er bepaalde vrijstellingen voor het verbod op doden mits er gewerkt wordt volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode. Indien gebruik gemaakt wordt van een gedragscode, dienen de voorgenomen activiteiten opgenomen zijn in de desbetreffende gedragscode.

Foerageergebied

Foerageergebied voor veel beschermde soorten is niet expliciet beschermd in de Wet natuurbescherming. Foerageergebied van soorten, beschermd volgens de Habitatrichtlijn is beschermd, evenals foerageergebied van vogels met een jaarrond beschermde nestplaats die niet of nauwelijks in staat zijn alternatief foerageergebied te zoeken, zoals huismus en steenuil. Het aantasten van foerageergebied van nationaal beschermde soorten, uitgezonderd de soorten waarvoor een vrijstelling geldt in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling, leidt niet tot wettelijke consequenties, zolang de functionaliteit van de vaste rust- en voortplantingsplaats, niet wordt aangetast.

Zorgplicht

Artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming voorziet in een algemene verplichting voor een ieder om voldoende zorg te dragen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

De zorgplicht is als een open norm geformuleerd in het eerste lid van artikel 1.11. In het tweede lid wordt de zorgplicht iets geconcretiseerd door te bepalen dat de zorgplicht in elk geval inhoudt dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor in het wild levende dieren en planten:

1. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
2. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
3. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Wettelijk kader

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet natuurbescherming is het toegestaan om sommige soorten opzettelijk te doden en te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

In het kader moet zorgplicht is de initiatiefnemer verplicht om schadelijke gevolgen voor in het wild levende dieren en planten zo veel mogelijk te voorkomen. Dit betreft maatwerk. Indien het mogelijk is om zinvolle concrete maatregelen m.b.t. de zorgplicht te benoemen, zijn deze opgenomen in dit rapport.

Gebiedsbescherming

Het plangebied behoort niet tot het Natura 2000-gebied. Natura 2000-gebied landgoederen Oldenzaal ligt 2,12 kilometer afstand van het plangebied. De uitvoering van fysieke werkzaamheden leidt niet tot een negatief effect op instandhoudingsdoelen in Natura 2000. Als gevolg van de inzet van materieel en transport van materialen, wordt fossiele brandstof verbruikt. Dit leidt mogelijk tot een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebied. Om de wettelijke consequenties volledig in beeld te brengen dient aanvullend onderzoek in de vorm van een stikstofberekening plaats te vinden.

¹ Per 1-12-2019 is een aangepaste vrijstellingslijst van kracht.

Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland. De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland kent geen externe werking in de provincie Overijssel. De voorgenomen activiteiten leiden daarom niet tot wettelijke consequenties in het kader van gebiedsbescherming, zoals opgenomen in de Omgevingsverordening Overijssel.

Ligging van Natuurnetwerk Nederland in de omgeving van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode marker aangeduid. Gronden die tot Natuurnetwerk Nederland behoren worden met de lichtgroene kleur op de kaart aangeduid (bron: ruimtelijkepannen.nl)

Soortbescherming

Het plangebied bestaat volledig uit grasland met een enkele solitaire loofboom in het noordelijke deel van het plangebied. Het plangebied vormt een tot weinig geschikt habitat voor bijzondere dieren en tot een ongeschikte groeiplaats van beschermde plantensoorten. Het grasland vormt een potentieel leefgebied voor beschermde grondgebonden zoogdier-, vogel-, vleermuis- en amfibieënsoorten. Deze soorten benutten het plangebied hoofdzakelijk als foerageergebied en mogelijk bezetten grondgebonden zoogdieren er een vaste rust- en voortplantingsplaats. Amfibieën, vleermuizen en vogels bezetten geen vaste rust- en voortplantingsplaats in het plangebied. Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een vliegroute van vleermuizen.

Effectbeoordeling

Door het uitvoeren van grondverzet wordt mogelijk een beschermd grondgebonden zoogdier gedood en wordt mogelijk een vaste rust- en voortplantingsplaats van een beschermd grondgebonden zoogdier beschadigd en vernield.

Door het deels bebouwen en verharderen van het plangebied zal de betekenis van het plangebied als foerageergebied voor sommige grondgebonden zoogdieren en vogels afnemen.

Wettelijke consequenties

Amfibieën

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt geen beschermd amfibie gedood en wordt geen vaste rust- of voortplantingsplaats beschadigd of vernield. Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van het Wnb.

Vogels

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt geen vogel gedood en een bezet vogelnest beschadigd en vernield.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van het Wnb.

Grondgebonden zoogdieren

Voor de meeste in het plangebied voorkomende grondgebonden zoogdieren geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen doden en het beschadigen van de vaste rust- en voortplantingsplaats. Deze vrijstelling geldt niet voor kleine marterachtigen als wezel en hermelijn. Door het uitvoeren van grondverzet wordt mogelijk een grondgebonden zoogdier gedood en de vaste rust- en voortplantingsplaats beschadigd en vernield. Om de functie van het plangebied voor deze soorten in beeld te brengen, dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden. De functie van het plangebied als foerageergebied is niet beschermd.

Vleermuizen

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten wordt geen verblijfplaats, vliegrouwe en essentieel foerageergebied van vleermuizen aangetast en er wordt geen vleermuis verstoord en mogelijk gedood. Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Conclusie

De ecologische betekenis van het plangebied is gering. De voorgenomen activiteiten kunnen leiden tot het doden van een beschermd grondgebonden zoogdier en het beschadigen of vernielen van een vaste rust- en voortplantingsplaats van een beschermd grondgebonden zoogdier. Voor de beschermde grondgebonden zoogdiersoorten, die een vaste rust- en voortplantingsplaats in het plangebied bezetten, en die mogelijk gedood worden, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden' en het 'beschadigen/vernielen van vaste rust- en voortplantingsplaatsen'.

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten neemt de betekenis van het plangebied als foerageergebied voor sommige van de in het plangebied foeragerende beschermde dieren. Deze aantasting leidt echter niet tot wettelijke consequenties.

Om de wettelijke consequenties van het bouwen van de woningen, schuren en parkeerplekken inzichtelijk te maken, dient een stikstofberekening uitgevoerd te worden. In het kader van soortbescherming hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd worden om de voorgenomen activiteiten uit te kunnen voeren, overeenkomstig wet- en regelgeving voor beschermde soorten.